

LA EPISTOLA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GALATAS YA'A KUU CARTA JA NI CHAA SAN PABLO APOSTOL NUU ÑAYIVI ÑUU GALACIA

Sa'an kúta'u

¹ Máá-rí Pablo kúu apóstol. Ko nasu ñayivi ní kásá'a, ni nasu ñin ñayivi ní káchaa tiñu siki-rí, chí máá Jesucristo jín máá Táa-yo Dios, I'a ni naschakú-ya Jesús ma'ñú ndíyi.

² Te onde jín táká ñani káxiukú jín-rí yá'a, káchaa-ri tutu nuu táká tiku'ni kákandíja ní ndáñúu Galacia.

³ Tu'un luu ío iní, jín tú'un kuaká'nu iní, ja kii nuu máá Táa-yo Dios, jín ja kii nuu máá Jító'o-yo Jesucristo, ná koo jín-ró jíná'an-ró.

⁴ Chí I'a-ún ni soko-yá máá-yá ja siki kuáchi yóo, náva'a tava-yá yóo iní ñuyivi ñáá yá'a, nátu'un játa'an iní máá Táa-yo Dios.

⁵ Ja yúan ná nákana jaa-yó-yá ní káni ní kúia. Amén.

Siki já tuká inga tu'un ndaa ío

⁶ A ni kana-ya xiní-ro siki tú'un luu ío iní Cristo. Te náa iní-ri ndé'é-rí naja xa'an yachí ni kaskéndoo-ró-yá, te ni kakivi nduu-ro siki ingá tu'un.

⁷ Ko tú kuti ingá tu'un va'a ío, vasa ío ñayivi kaská'an róo, te kákuni-i nasama-i tu'un va'a Cristo.

⁸ Ko sanaa te ruu jíná'an-ri, xí ñn ndajá'a ándíví, káni sñn inga tu'un nuu-ro jíná'an-ró, te nú tú kétá'an jín tú'un ñi kajani-ri nuu-ro-ún, ná náa cháa-ún.

⁹ Ná tu'un a ñi kaka'an-ri jín-ró, suni súan ká'an tuku-ri vina: Nú ndé cháa jáni sñn inga tu'un nuu-ro, te nú tú kétá'an jín tú'un ñi kajatá'ú-ró-ún, ná náa cháa-ún.

¹⁰ Te á ñayívi xí Dios kuatú'ún rúu kuní-ri, xí ndúkú-rí ja kúsñ iní ñayívi sá'a-ri náún. Ko jandáa ká'an-ri jín-ró ja násu mozo Cristo kúu-ri nú súan ná ndúkú-rí sá'a-ri ja kúsñ iní ñayívi núú.

Onde nuu Dios vai tu'un ká'an Pablo

¹¹ Ko kástu'ún-rí nuu-ro jíná'an-ró, ñáni, ja tu'un va'a ja ní jicha nuu kua'an ñi sá'a-ri, nasu tú'un ñayívi kúu.

¹² Chì nasu ñn ñayívi ní stá'an tu'un yá'a nuu-rí, ni tú ní kútu'a-ri sá'a ñayívi, chì Jesucristo ñi stá'an ndijin-ya núu-rí.

¹³ Chì a ñi kajini tu'un-ró rúu, ndasa ñi sá'a-ri sáa, ná ñi chiñú'ún-rí tu'un judío, te ñi chindikìn téyíí-rí tikuní Dios, te xndí'i-ri-i kuní-ri núú.

¹⁴ Te ñi kutu'a-ga-ri jín sá'an judío vásá sáva ñayívi kája'nu jín-rí. Te ñi jítú-ga iní-ri jín táninu vuelú-ri.

¹⁵ Te ñi teta'an-ya rúu onde ná ñú'un-ri chii náa-ri. Te jín tú'un luu ío iní-ya ní kana-ya xiní-rí.

¹⁶ Te nuu ní kusñ iní Dios ja jín rúu te stá'an ndijin-ya Sé'e-ya, náva'a kani-ri tu'un-ya núu ñayívi sñn nación, yúan-na te tú ní jiká tu'ún kúti-rí ni ñn ñayívi.

17 Ni tú ní já'an-rì ñuu Jerusalén nuu cháa ja á kákuu apóstol vása rúu. Chi ñi ja'an-rì ñuu Arabia. Yúan-na te ñi no'on tuku-rì ñuu Damasco.

18 Yúan-na te onde nuu uní kua, te ñi ja'an-rì ñuu Jerusalén, ñi jandé'é-rí Pedro. Te ñi kanchaa-rì xia'un kivi jíin-de.

19 Ko tú ní jiní-rì nuu ingá apóstol, chi ñn-ni nuu Jacobo ñani máa Jító'o-yo ní jiní-rì.

20 Tu'un yá'a cháa-rì nuu-ro, te a jiní Dios ja tú xndá'ú-rì.

21 Yúan-na te ñi ja'an-rì ní ndáñúu Siria jíin Cilicia.

22 Ko tiku'ni kákandíja nuu Cristo iní ñuu Judea, tú ní kánakuni kuti-í ruu.

23 Máa ní kajini tu'un-ni-i káka'an: Chaa-ún ñi chindikín-de yóo sáa. Te xndí'i-de tu'un kákandíja-yóo kuní-de núú, ko a jani-de tu'un yá'a vina. Achí-i.

24 Te ñi kanakana jaa-i Dios ja súan ñi sá'a-ya jíin-rí.

2

1 Yúan-na te onde nuu uxí kuun kuiá, te ñi ja'an tuku-rì ñuu Jerusalén jíin Bernabé, te suni ñi jaka-rì Tito ñi ja'an jíin-rí.

2 Te ñi ja'an-rì, chi súan ñi tá'ú ndijín-ya tíñu nuu-rí. Te nuu cháa ñá'nu ñi kastu'ún sá'í-rì naún tu'un jáni-rì nuu ñáyivi sín nación, chi sanaa ní jika kuu sáni-rì, xí káka kuu sáni-ga-rì jáni iní-rì.

3 Ko Tito, ja jíka-de jíin-rí, vasa chaa ñuu Grecia kúu-de, tú ní kástétuu-de chaa xiti ndúu-de.

4 Te ñi io ñani kandañáá, ñi kivi koyo sa'í-de, náva'a koto yu'u-dé ndasa kájika kuu ndicha-na-yo

ní sá'a Jesucristo, chí kákuni-de nduu tuku-yó mozo.

⁵ Ko ni ñin hora tú ní kájandatü-ri nuu cháa-ún, chí kuní-ri ja ná kéndoo tu'un ndaa tu'un va'a jíin-ró jíiná'an-ró.

⁶ Te cháa ja káka'an-i ja kúñá'nu-de, ko tú ní sá'a-ri cuenta ndasa káa-de, chí Dios, tú ncháá nuu-yá ñáyivi. Tuká naún ní stá'an cháa ñá'nu-ún nuu-rí.

⁷ Chí sasua ni kajini-de ja ndíso-ri tiñu ja jáni-ri tu'un va'a nuu ñáyivi sñin nación, nátu'un Pedro jíin ñáyivi judío,

⁸ chí I'a sátiñu jíin Pedro ja jáni-de tu'un nuu ñáyivi judío, suni I'a-ún sátiñu jíin-rí jíin ñáyivi sñin nación.

⁹ Te káka'an-i ja Jacobo jíin Cefas jíin Juan kákuu cháa kándituu tiku'ni. Te nuu ní kajini-de ndasa ku'a ni ja'a-ya tú'un luu máa-yá ini-ri, yúan-na te ni káka'an maní-dé jíin-rí jíin Bernabé. Te ni kasánda-ri ja kóngoyo máa-rí nuu ñáyivi sñin nación. Te kóngoyo máa-de nuu ñáyivi judío.

¹⁰ Máni kákuni-de ja ná núku'un ini-ri koto-ri ñáyivi káta'an ndá'ú, ko suni yuán ñúkuu ini máa-rí sá'a-ri núú.

Modo kendo ndaa-yo núu Dios

¹¹ Ko nuu ní jaá Pedro ñuu Antioquía, te ni kana jíin-rí nuu-dé, chí kuachi ni sá'a-de.

¹² Chí onde ná té chakoyo-ga yaku cháa ni táji Jacobo, te ni yee Pedro staa jíin ñáyivi sñin nación. Yúan-na te ni chakoyo cháa-ún, te ni kuxio-ni-de ni sásñin-de máa-de, chí ni yu'ú-de ni jito-de cháa judío.

13 Te sava judío kákandíja, ni kasá'a uu xini jíin-de. Te jíin uu xini-dé ni kaxndá'ú-de onde máá Bernabé.

14 Yúan-na te ni jini-ri ja tú kájika ndóo-de nátu'un ká'an ndaa máá tú'un va'a, te ni kachi-ri jíin Pedro jíto nuu táka-de: Róo kúu-ró cháa judío, te sá'a-ró nátu'un sá'a ñayivi sijn nación, te tú sá'a-ró nátu'un sá'a ñayivi judío, te naja stétuu-ró ñayivi sijn nación nduu-i ñayivi judío núsáa.

15 Chi yóo, cháa ni kakaku ñuu judío kakuu-yó, nasu ñayivi sijn nación kándiso kuachi kakuu-yó.

16 Chi a kájiní-yo já tú ni in ñayivi kéndoo ndaa-i jíin tíñu skíkuu-i ja tá'ú ley, chi onde nú kándíja-yó Jesucristo. Te máá-yó, a kákandíja-yó Jesucristo, náva'a kéndoo ndaa-yo jíin tú'un kándíja-yó Cristo, chi jíin tíñu tá'ú ley, ni in ñayivi ma kéndoo ndaa kuti-í.

17 Te nini kuní-yo kéndoo ndaa-yo jíin tú'un Cristo, te ni kajiní-yo já ío kuachi-yó, Núsáa te Cristo sá'a-ya kuachi náún. Túu.

18 Chi nú naki'in tuku-ri ja ní skána-ri-ún, te kuachi sá'a-ri núsáa.

19 Chi ruu, a ni kenda-ri chi ley, chi ni ji'i-ri ni sá'a máá ley. Te vina, a chakú-ri nuu Dios.

20 Ni ji'i-ri jiká cruz jíin Cristo, te chakú-ri. Ko nasu rúu kúu ja chakú, chi Cristo kúu I'a chakú ini añú-ri. Te modo ja chakú-ri ini ñuyivi yá'a vina, kúu ja kándíja-ri nuu Sé'e Dios, chi ni kundá'ú ini-ya rúu, te ni soko-yá máá-yá ja rúu.

21 Nasu jasú-ri nuu tú'un luu ío ini Dios, chi nú kéndoo ndaa ñayivi jíin tú'un tá'ú ley, yúan-na te ni ji'i sáni-ni Cristo núu.

3

¹ Te r^oo ñayivi Galacia ja xini ñáá, ndé chaa ni tiin yátá r^oo. Naja tú kájan^{da}tu-ro núu tú'un ndaa. Chi a ni stá'an ndijin-ri nuu-ro ndasa ni ji'i Jesucristo jiká cruz.

² Máá ñin tu'un jiká tu'un-ri r^oo: Ndasa ni kani'in-ro Espiritu, á ja ní skíkuu-ró tíñu tá'ú ley, xí já ní kandíja-ró tú'un ni kajini so'o-ró.

³ Súan kakuñáá xini-ro náún. Ni kakejá'á-ró jíin máá Espiritu, te vina jíin modo yúkú máá-ró kuáyija-ró náún.

⁴ Te taká tundó'o ni ndo'o sáni-ró náún. Ko jáni ini máá-ri ja tú ní kúu sáni.

⁵ Te máá-yá, chi ni ja'a-ya Espiritu-ya núu-ro, te sá'a-ya tíñu ñá'nu ma'ñú-ró. Te á sá'a-ya jíin já ní skíkuu-ró tú'un tá'ú ley, xí sá'a-ya jíin já ní kandíja-ró tú'un ni kajini so'o-ró.

Tu'un ni keyu'u-yá nuu Abraham

⁶ Nátu'un Abraham, chi ni kandíja-de nuu Dios, te ni chi'i-ya cuenta-de nátu'un ja á ni kendoo ndaa-de.

⁷ Vina te kuni-ro núsáá, chi taká chaa ja kákandíja, yuán kakuu se'e Abraham.

⁸ Onde ná té chá'an-ga kuu, te ni jini tutu ij ja ñin kivi te skéndoo ndaa Dios ñayivi sijn nación nú kandíja-i. Ja yuán, jíin kivi ní ja'an tu'un va'a nuu Abraham: Onde jíin r^oo, ná kéndoo ndatu taká ñuu, áchí-ya.

⁹ Núsáá te ñayivi kákandíja vina, ká'io ndatu-i jíin Abraham, chaa ni kandíja.

¹⁰ Yí'i tasi siki taká ñayivi já kákandíja-i kaku-i nú ná skíkuu-i tu'un tá'ú ley, chi súan yóso núu tutú:

Yí'i tasi siki táká ñayivi tú skíkuu taká tu'un ja yóso nuu tutú tá'ú tíñu, áchí.

¹¹ Te a jiní kaji-yó já tú ni ñn ñayivi kéndoo ndaa-i ichi núu Dios sá'a ley jíin-i. Te ñayivi ndáa, chí siki já kándija-i te kuchaku-i.

¹² Chí nasu chí tu'un kándija vai ley. Chí ká'an ley: Ñayivi skíkuu ya'á te kaku-i kuchaku-i jíin, áchí.

¹³ Te Cristo ni nakuaan-ya yóo chí tasi já ní sá'a ley. Te ni ndiso-ya tasi-yo. Chí yóso núu tutú: Yí'i tasi táká ñayivi ndíta kaa jiká yúnu, áchí.

¹⁴ Náva'a tu'un ii, já ní keyu'u-yá nuu Abraham, ná jáa nuu ñayivi sñn nación sá'a Cristo Jesús, náva'a ná kándija-yó-yá, te ni'in-yo Espiritu ja ní keyu'u yá sáa.

¹⁵ Ñani, ná káni-ri ñn tu'un nuu-ro nátu'un ká'an-yo ndikivi. Nú ío ñn acta, te vasa ñayivi ní sá'a, te nú a ni kukútu, ni ma kúu nda'va-ga, te ni ma kúu jukoso-gá.

¹⁶ Nuu Abraham jíin núu já kúu tata-de, ni keyu'u-yá. Tú ká'an: Nuu já kákuu tata-de, na tú ká'an siki já kuá'a, chí ká'an siki já ñn-ni: Nuu já kúu tata-ro, áchí. Yuán kúu Cristo.

¹⁷ Súan kuní ka'an-ri: Tú kúu nda'va ley máa acta ja ní sákútu Dios onde jíin kivi. Ni tú kúu sijita ley tu'un ja ní keyu'u-yá, chí onde ná kuun ciento oko uxí kuia já ní keyu'u-yá-ún, yúan-na te ni chaá ley.

¹⁸ Chí nú jíin siki ley kii ta'u-yo, núsáa te tuká já tíñu tu'un ni keyu'u-yá. Ko siki tú'un ja ní keyu'u-yá-ún kúu ja ní ja'a-ya tá'u núu Abraham.

Náun ní'in tíñu máa ley

19 Te ndénu játíñu ley núsáá. Chi n̄i kuva'a ley ja kúu sik̄i ñáyivi ní kasáña'mu, te vása ní chaa tata ja ní keyu'u-yá sáá, te ndajá'a ándíví ní sún̄goo tu'un-ún jín̄n̄n̄ ja ní kuu yu'u núu.

20 Te nú ío ja kúu yu'u núu, ko nasu jín̄n̄n̄ máá ñ̄n̄-ni kándi, ko Dios, chí máá ñ̄n̄-ni-ya.

21 Núsáá te ley, jito u'ũ tu'un n̄i keyu'u Dios náún. Túu, chí nú ley kuu naschakú yóo núú, yúan-na te kuu kendo ndaa ndija-yó sá'a ley núu.

22 Sáá te n̄i keyu'u-yá sik̄i ñáyivi kándija nuu Jesucristo. Te tutu ij ley n̄i jasú taká-i chíi kuachi, nává'a ni'ín-í tu'un-ún nú kándija-i-ya.

23 Ko onde ná té chaa-ga tu'un-ún ja kándija-yó, te n̄i kayi'i-yó ndá'a ley. Chí ley n̄i ndito yóo, onde kivi kándija-yó tú'un ja ní kenda ndijin kuée-ga.

24 Núsáá te ley kúu máá já ní chí'i yóo nda'a Cristo, nává'a kándija-yó-yá te kendo ndaa-yo.

25 Ko vina n̄i chaa tu'un-ún ja kándija-yó-yá, te tuká yí'i-yó ingá nda'a.

26 Chí sik̄i já kákándija-ró Cristo Jesús, te n̄i kanduu-ró sé'e Dios.

27 Chi taká róo, ja nátu'un skuánducha Cristo in̄i-ro, suni nátu'un Cristo káindi-ró.

28 Tú judío ío, ni ñáyivi griego. Tú mozo ío, ni ñáyivi jika kuu ndicha-na. Tú chaa ío, ni ña'an. Chí taká róo, ñ̄n̄-ni káyí'i-ró ndá'a Cristo Jesús.

29 Te nú Cristo kúu ja xín róo, núsáá te tata Abraham kákuu-ró, te ni'ín-ro tá'u-ro já ní keyu'u-yá-ún nuu máá-de.

4

¹ Te ná ká'an-ri jín̄n̄n̄-ró: ñ̄n̄ suchí já xín tá'u, te

vasa t̄in-i so'o taká-ni, ko nú nini lúlí-i, ñn-ni kúu-i jíin mozo.

² Ch̄i sua kánde-e-i ch̄i cháa t̄in so'o-i jíin chíi cháa ndító ndatíñu-i, onde ná jínu k̄iv̄i ní jani táa-i.

³ Suni súan yóó, ná lúlí-yó núú, te n̄i kajandatu sáni-yó núú tán̄inu ñ̄uȳiv̄i.

⁴ Ko nuu ní jínu ndaa k̄iv̄i, te Dios n̄i tájí-yá Se'e yíi-ya ní kii-ya ní kaku-ya chíi ñn ñasi'í, te suni n̄i kaku-ya chíi ley.

⁵ Náva'a ndiñ'i'in-ya ñáyiv̄i yí'i chíi ley, náva'a naki'in sé'é-ya yóó.

⁶ Te sik̄i já sé'e-ya kákuu-ró, yuán ní tájí Dios Espíritu Se'e-ya ní k̄iv̄i in̄i añú-ro. Te Espíritu yúan kúu ja kána jaa: Abba, áchí, kuní ka'an, Táa.

⁷ Núsáa te tuká kúu-ró mozo, chi se'e-ya kúu-ró. Te nú se'e-ya kúu-ró, suni cháa xín tá'u núú Dios kúu-ró sá'a Jesucristo.

⁸ Ch̄i onde k̄iv̄i sáa, tú ní kájini-ro núú Dios, te n̄i kajatíñu sáni-ró núú já násu ndíja i'a kákuu.

Sik̄i já káchiñú'un tán̄inu sáni

⁹ Ko vina, a kájini-ro já kúu Dios, xí vá'a-ga ní ká'an-ri ja á jiní Dios róó. Núsáa te naja kákuu-ro náxíó káva-ró náchiñú'un tuku-ró núú tán̄inu ja tú ní'in tíñu kuti.

¹⁰ Ch̄i máni k̄iv̄i, máni yoó, máni viko, máni kuia káchiñú'un-ró.

¹¹ Yuán yú'ú-ri, ch̄i sanaa ní ndo'o sáni-ri ja sik̄i róó.

¹² Ñáni jíná'an-ró, ká'an nda'ú-ri jíin-ró ja ná sá'a-ró nátu'un sá'a-ri, ch̄i ruu, a n̄i sá'a-ri nátu'un kásá'a-ró. Te tú ní kásá'a ndiv̄a'a-ró jíin-rí.

13 Ko a kájini va'a-ró ndasa ni kuu onde ná xnáñúú, chi vitá yiki kúñu-ri, te ja yúan ní jani-ri tu'un va'a nuu-ro sáá.

14 Te vasa ni kukuí'a ini-ro ní sá'a-ri jín ku'é tá'an-ri, ko tú ní káské'ichi-ro rúu, ni tú ní kásájá'a ini-ro núu-rí, chi sua ni kajatá'ú-ró rúu natu'un ñ ndajá'a Dios, xí natu'un máá Cristo Jesús.

15 Núsáá te naja tuká kákusi iní-ro. Chi jandáa ká'an-ri jín-ró, já nú ní kúu sá'a-ró, te tava-ro ndúchi-ro te kua'a-ró núu-rí núú.

16 Ja yúan, te chaá jito u'u róó kúu-ri ja ní kastu'un ndáa-ri tu'un nuu-ro náún.

17 Ni'in kánandúkú-de róó, ko tú va'a, chi kákuni-de kasu-de nuu-ro, náva'a kundíkin ni'in-ró máá-de.

18 Chi ío va'a ja ndúkú ní'in-de róó taká kivi nú tiñu va'a kúu, te nasu ondé níni máá kivi ncháa-ri jín-ró.

19 Hijo máni, ja sikí róó kúu ja tá'u'u xaan túku ini-ri, onde ná yíja va'a Cristo ini-ro jíná'an-ró.

20 Chi kuni-ri jaa-ri kunchaa-ri jín-ró vína, te naxnúu-ri tachí-rí ka'an-ri jín-ró. Kúñáá xini-rí, tú jini-ri ndasa sá'a-ri jín-ró.

21 Róó, ja kákuni-ro kuíñi-ró chí ley, kastu'un núu-rí: Á tú kájini so'o-ró ndasa ká'an ley:

22 Chi súan yóso núu tutú, ja Abraham ni ñava'a-de uu se'e yí-de, ñ-i kúu se'e ña'an ndikín nchaa, te inga-i kúu se'e ña'an kúu nuu.

23 Ko se'e ña'an ndikín nchaa, ni kaku-i natu'un taká ñayivi, ko se'e ña'an kúu nuu, a ni kaku-i natu'un ni keyu'u máá-yá.

24 Taká tu'un yá'a kúu ñ tu'un yátá. Chi ña'an yá'a kákuu-ña úu tu'un. Chi ñ-ña nání-ña Agar,

te vai-ña ondé yuku Sinaí, te máá-ña skáku-ña sé'e sátiñu sáni.

²⁵ Chi Agar kúu nátu'un máá yúku Sinaí, onde ñuu Arabia. Te ná ni kuu-ún, suni súan kúu ñuu ja nání Jerusalén vina, chi suni máá jín táká se'e kájatíñu sáni.

²⁶ Ko máá Jerusalén ja vái onde andívi, chi tú jatíñu sáni nuu ní ñn. Te náa-yo kúu-ún.

²⁷ Chi súan yóso núu tutú: Róo ña'an numá, ja tú skáku-ró sé'e, ná koo si iní-ro. Róo ja tú jiní-ro jatú-ro káku se'e-ró, ná kána jaa-ró, te ná kána kó'ó-ró. Chi ío kua'a-gá se'e ña'an máá ñn, nasu sé'e ña'an ío yii, áchí.

²⁸ Núsáá, te yóo, ñáni, nátu'un Isaac, súan kákuu-yó sé'e-ya ja ní keyu'u-yá.

²⁹ Te chaá ni kaku nátu'un taká ñayivi, chi ni chindikín-de chaá ni kaku jín máá Espíritu. Te ná ni kuu sáá, suni súan kúu, onde vina.

³⁰ Ko ndasa ká'an tutu ii: Kiñi'in ña'an ndikín nchaá, ná kí'in-ña jín sé'e-ña, chi se'e ña'an ndikín nchaá, ma kúu ni'in-í ta'u-í jín sé'e ña'an kúu nuu, áchí.

³¹ Ñáni, tú kákuu-yó sé'e ña'an ndikín nchaá, chi se'e ña'an kúu nuu kákuu-yó.

5

Ná kuiñi ni'in-yó jín tú'un ni nduu libre-yo

¹ Chi ni ndáji-yá yóo náva'a koo libre-yo. Núsáá te kuiñi ni'in-ró, te ma ndívi nduu tuku-ró jín tú'un ja jasú sáni róo.

² Nde'é te kuni-ro, ruu Pablo ká'an-ri jín-ró, ja nú xiti ndúu-ro máá-ró, yúan-na te tú ní'in tíñu Cristo siki róó.

³ Te inga jínu ká'an ndaa-ri nuu táká chaa ja nú xiti ndúu-de máá-de, te fuerza ná skíkuu-de ndivii tú'un ká'an ley núsáá.

⁴ Taká ñayivi já ndúkú-i kendo ndaa-i jín máá ley, a ni kasía-i Cristo, te tu'un luu ío ini-ya tuká yí'i ini-i.

⁵ Chi yóó, jín máá Espíritu ndátu-yó kivi kendo ndaa-yo, chi kákandíja-yó.

⁶ Chi jín tú'un Cristo Jesús, ni tú jítíñu nú xiti ndúu, te ni tú jítíñu nú tú xiti ndúu, chi máni jín tú'un kákandíja-yó kúu ja ní'in tíñu jín tú'un kúndá'ú ini-ya yóó.

⁷ Va'a-ni kásá'a-ró núú, ko ndé chaa ni jasú nuu-ro já tú kájandatu-ro núú tú'un ndaa núsáá.

⁸ Chi máá-yá kúu I'a ni kana-ya xiní-ro, ko nasu máá-yá kúu ja ská'an róó vina.

⁹ Chi ñni tá'ú-ni yujan ía, te jiá ndí'i-ni yujan sá'a.

¹⁰ Te jáni ndija ini-ri sá'a máá Jító'o-yo, ja má nákani ini-ro ingá tu'un. Ko chaa sáká núu ini-ro, nakuxndí-ya siki-dé, ñani chaa kúu-de.

¹¹ Ñáni, chi ruu, nú sáni-ga jáni-ri tu'un xiti ndúu núú, te naja káchindikín-ga-i ruu núsáá. Chi nú súan, te ma kití-ga ini-i nuu cruz-ya sá'a-ri núú.

¹² Te chaa ja sáká núu ini-ro, va'a-ga nú ná xiti-ga-de máá-de, jáni ini-ri.

¹³ Ñáni, ni kana-ya xiní máá-ró jíná'an-ró náva'a koo libre-ro. Te vasa tuká tñn ley so'o-ró, ko ma kivi-ró jín táká modo játa'an ini máá-ró, chi sua ná

kúndá'ú inĭ-ro tá'an-ró, te kuaťiñu nuu tá'an-ró.

14 Te nú nĭ skíkúu-ró jíin máá ĩn-ni tu'un yá'a, te a nĭ kundéé-ró jíin nĭí ley: Kundá'ú inĭ-ro tá'an-ró nátu'un kúndá'ú inĭ-ro máá-ró, áchí.

15 Ko nú káyaji yí'í tá'an-ró, te kájichi sikĭ tá'an-ró, yúan-na te koto-ró máá-ró, chĭ sanaa te xndí'í tá'an-ró.

Modo kásá'a ñayivi

16 Súan ká'an-ri, ja ná káka-ró nátu'un kuní máá Espíritu. Yuán te ma sá'a-ga-ro ja kuní modo máá-ró.

17 Chĭ modo ja kuní ñayivi jíto u'u sikĭ máá Espíritu, te ja kuní máá Espíritu jíto u'u sikĭ modo máá-i, te uu tu'un yá'a kájasu nuu tá'an. Ja yúan tú kúu sá'a-ró ja kuní máá-ró jíná'an-ró.

18 Ko nú máá Espíritu stá'an ichi nú-ro, núsáa te tuká ká'ĭin-ró chíi ley.

19 Ió ndiĭin taká tiñu sá'a ñayivi, te ya'á kákuu: Tu'un ísíki ncháa tá'an, tu'un jĭka téné, tu'un sá'a chá'an, tu'un sá'a kuáxán,

20 tu'un chíñú'ún ndosó, tu'un sá'a tásí, tu'un jíto u'u tá'an, tu'un kájatá'an, tu'un kúkuásún iní, tu'un kití inĭ, tu'un kánaá, tu'un kástátá'an, tu'un sásĭn máá,

21 tu'un ndío inĭ, tu'un já'ni ndíyi, tu'un ká'vá, tu'un sá'a viko kuáxán, jíin sikĭ táka tu'un sá'a súan. Te ya'á kúu tu'un kástu'ún-rí nuu-ro, nátu'un nĭ ka'an-ri jíin-ró sáá, ja ñayivi kásá'a súan, ma nání'in tá'u kúti-í najaa-i inĭ ñuu nuu tá'ú Dios tiñu.

Modo sá'a máá Espíritu

22 Ko tiñu sá'a máá Espíritu kákuu: Tu'un kúndá'ú iní, tu'un kúsí iní, tu'un kuaká'nu iní, tu'un paciencia, tu'un maní iní, tu'un va'a iní, tu'un skíkuu va'a, 23 tu'un súchí iní, jín tú'un ñúkuún iní. Sikí táká tu'un yá'a tú ndóna ley.

24 Ko ñayivi káyí'i chíi Cristo, a ni kaja'ni-í yiki kúñu-i jiká cruz, onde jín táká ja kúu iní máá, jín táká tiñu kuní máá.

25 Chí nú jín máá Espíritu káichaku-yo, te suni jín máá Espíritu ná káka-yó núsáá.

26 Mā sávixi sáni-yó máá-yó, mā skití iní-yo tá'an-yó, ni mā kúkuásún iní-yo sikí tá'an-yó.

6

Ja náchu'un íchí-yó cháa sáña'mu

1 Ñáni, sanaa te kuni-ro sáña'mu in ñayivi. Te róo ja jín máá Espíritu kájika kuu-ró, te ná náchu'un íchí-ró-i jín tú'un súchí iní. Ko koto-ró máá-ró náva'a suni súan tú sún-gava-ró máá-ró.

2 Ná kúndiso-ró carga vee tá'an-ró, chí súan kúu ja skíkuu-ró jín ley Cristo.

3 Te nú in ñayivi jáni iní-i ja ñayivi téyí kúu-i, ko tú ndija-i, yuán máni xndá'ú-i máá-i.

4 Ná in ná in ñayivi, ná kóto ncha-i ndasa káa tiñu kásá'a-i, yúan-na te ni tú níni jín ingá ñayivi te kuu sátéyí-i máá-i.

5 Chí ná in ná in-i ná kúndiso-i responsable máá-i.

6 Ñayivi ní kutu'a jín tú'un máá-yá, na ndi'i ja vá'a náva'a-i, ná chindéé tá'an-i jín cháa stá'an nuu-í.

7 Ma xndá'ú-ro máá-ró, chi ma kúu sákátá-yó núu Dios, chi taká ja jakín ñayivi, suni yuán nání'in-í.

8 Chi ñayivi jakín-i ja kuní yiki kúñu-i, ya'u yiki kúñu-i ní'in-í ja té'yu-i. Ko ñayivi jakín-i ja kuní máá Espíritu, nuu máá Espíritu ní'in-í ja kúchaku-i níí káni.

9 Ma kuitá-yo sá'a-yó tíñu va'a núsáa, chi nú ná jáa kivi, te ní'in-yo, te nú ma kuitá iní-yo.

10 Núsáa te hora ja núña-yó, te ná sá'a va'a-yó jíin taká ñayivi, ko xnáñúú-gá jíin tá'an-yó já kákandíja.

Tu'un cruz máá Jíto'o-yo

11 Nde'é jíiná'an-ró ná xaan ná'nu letra cháa-ri nuu-ro jíin ndá'a-rí.

12 Te ío cháa kásaña'mu-de máá-de kákuni-de. Te cháa-ún kástétuu-de róo ja xití ndúu-ro, náva'a ma chíndikin-i-de siki cruz Cristo.

13 Ko ni máá cháa ni kaxiti ndúu-ún, suni tú kaskíkuu-de jíin ley, chi kákuni-de ja ná xití ndúu-ro, náva'a sá'a téyí-de máá-de ja súan kásá'a-ró.

14 Ko ruu, tú játa'an iní-ri sá'a téyí-rí máá-rí, chi máni jíin cruz Jíto'o-yo Jesucristo kúsi iní-ri. Chi jíin tú'un cruz ni sía-ri ñuyivi, te máá ñuyivi suni ni sía ruu.

15 Chi nuu Jesucristo, ni ja xití ndúu, te ni ja tú xití ndúu, tú ní'in tíñu kuti, chi ja ná ndúu jáa iní-yo.

16 Te taká ñayivi káka modo yá'a, tu'un kuaká'nu iní-ya jíin tú'un kúndá'ú iní-ya-í, ná kóo siki-í jíiná'an-i, jíin siki ñayivi Israel, se'e Dios.

17 Ondē vina te nǐ́-gá kua'an-yo, ma kuá'a-ri tu'un ja stá'an ni ñn chaa ruu, chí nuu yíkí kúñu-ri ndíso-ri tuni Jito'o-yo Jesús.

18 Ñáni jíná'an-ró, tu'un luu ío ini máá Jíto'o-yo Jesucristo, ná kóo ini añú-ro. Súan ná kóo. Amén.

Mixtec, San Miguel el Grande
New Testament in Mixtec, San Miguel el Grande
(MX:mig:Mixtec, San Miguel el Grande)

copyright © 1951 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, San Miguel el Grande

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: Bible League International

Mixteco, San Miguel el Grande [mig], Mexico

Copyright Information

© 1951, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, San Miguel el Grande

© 1951 Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files
dated 14 May 2025

a7b2e4b3-7fe3-5b8e-b04c-0245065924f9